

Despre locul lui Ioan Slavici in literatura romana

"Ceea ce apare nou si fara asemanare in epoca inceputurilor lui este analiza psihologica, pe care Slavici o practica intr-un limbaj abstract." Tudor Vianu

Alaturi de Mihai Eminescu, Ion Creanga, I. L. Caragiale, Titu Maiorescu, Ioan Slavici aduce prin opera sa filonul popular al povestirii si un univers al satului ardelenesc, creand in proza romaneasca romanul si nuvela de tip realist-psiho-logic, inscriindu-se in randul prozatorilor moderni si an-ticipandu-l pe Liviu Rebreanu. Asadar, impreuna cu Slavici se reprezinta toate spatiile geografice ale tarii: Moldova, Tara Romaneasca si Transilvania, Mihai Eminescu, descop-e'rindu-i si prezentandu-i pe rand lui Titu Maiorescu pe Ioan Slavici, Ion Creanga si I. L. Caragiale.

Scriitorul este cunoscut in literatura romana, mai intai prin nuvelele sale, care aduc o viziune realista asupra satului transilvanean, intr-un stil sobru, personaje memorabile, teme universale cum sunt: patima banului, dragostea, transformarea omului etc. In acest sens sunt: Popa Tanda, Scormon, Gura satului, Budulea Taichii, Moara cu noroc, Comoara, Padureanca etc.

Romanele sale: Mara, Din doua lumi, Cel din urma armas, Din batrani etc. pun in lumina, pe langa aspectele mentionate mai sus, targul transilvanean, istoria.

Ioan Slavici a scris teatru: Fata de birau; drame istorice: Bogdan Voda, Gaspar Gratiani, povesti: Zana Zorilor, Florita din codru, Ileana cea sireata, Doi fete cu stea in frunte etc; memorii: Inchisorile mele, Amintiri, Lumea prin care am trecut.

Valorile morale sunt date de ecoul "gurii satului" -care dimensioneaza raportul individului cu colectivitatea, respectarea legilor nescrise ale vietii. Este semnificativ in acest sens inceputul nuvelei Padureanca: "Fa trei cruci si zi "Doamne-ajuta!" cand treci pragul casei, fie ca sa iesi, fie ca sa intri, caci lumea din intamplari se alcatuieste, iar intamplarea e norocul sau nenorocirea, si nimeni nu stie daca e rau ori bun ceasul in care a pornit, nici daca va face ori nu ceea ce-si pune in gand."

Sau, in nuvela Gura satului:"Nu-i vorba! rai sunt oamenii, incat mai rai nici n-ar putea sa fie. Chiar si acela pe care toata lumea il stie de bun isi are ceasurile de rautate, si nu avem decat sa-l atingem unde il doare pentru ca sa-l facem mai darz decat altii. Dar nenea Mihu tot bun ramane."

Slavici este considerat "parintele nuvelei romanesti".

Unul din pacatele omenesti drastic sanctionate de scriitor este ispita banului. Romanul Mara, precum si nuvelele sale O viata pierduta, Comoara, Vatra parasita, O jertfa vietii si in special Moara cu noroc graviteaza in jurul acestei teme.

Publicarea volumului Nuvele din popor, a fost apreciata de Titu Maiorescu ca un moment de referinta al vietii literare romanesti: "parasind oarba imitare a conceptiilor straine, s-au inspirat din viata proprie a poporului si ne-au infatisat ceea ce este, ceea ce gandeste si ceea ce simte romanul in partea cea mai aleasa a firii lui etnice".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Aprecieri favorabile avea sa faca si Mihai Eminescu, cel care l-a descoperit pe Ioan Slavici in anii studentiei la Viena. Oprindu-se asupra adancimii sufletesti a vietii create de autor, Eminescu spunea ca "aceasta lume a lui Slavici seamana nu numai in exterior cu taranul roman, in port si in vorba, ci cu fondul sufletesc al poporului, gandesc si simt ca el".

Vorbind despre specificul nuvelisticii lui I. Slavici, considerat "un Balzac al satului romanesc", Dumitru Micu, in Lecturi si pareri, remarca: "Noutatea cea mai mare a nuvelisticii lui Slavici consta insa in continut, in fenomenele de viata pe care le elaboreaza si in vigoarea cu care le expune.

Nimeni, pana la acest scriitor, n-a cercetat cu atata patrundere si perseverenta aspectul social, conditiile vietii materiale ale lumii satesti, nimeni n-a infatisat in aceeaasi masura stransa corelatie intre feno-menologia vietii sufletesti si modul de trai, pozitia economica, existenta sociala, intr-un cuvant."